

KIBÉDIEK

lapja

MEGJELENIK HAVONTA

JANUÁR 22. A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

A Magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük. Kölcsei Ferenc 1823 január 22.-én fejezte be a Himnusz megírását.

HIMNUSZ

A magyar nép
zivataros századaiból.

Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bölcséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel;
Bal sors, akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Mebűnhődte már e nép
A múltat s jövőndöt

...

A kultúra napjának megünneplésének gondolata ifj. Fasang Árpád zongoraművészétől, a későbbi kultúr – diplomatától származik, aki így fogalmazott: „Ez a nap annak tudatosítására is alkalmas, hogy az ezeréves

örökségből meríthetünk, és van mire büszkének lennünk, hiszen ez a nemzet sokat adott Európára, a világ kultúrájának. Ez az örökség tartást ad, ezzel gazdálkodni lehet, valamint segíthet a mai gondok megoldásában is.”

EGYETEMES IMAHÉT PROGRAMJA 2021. FEBRUÁR 1-7.

Hétfő	Nagy Norbert-Levente (Bede)
Kedd	Somodi Anita (Siklód)
Szerda	Barabási Adorján adventista (Kibéd)
Csütörtök	Köllő Tibor róm. kat. (Szováta)
Péntek	Csalóka Ernő (Székelyabod)
Szombat	Tordai Levente (Vadasd)
Vasárnap	Kovács Szabolcs

Minden alkalom 18:00 órákor kezdődik a református templomban, szeretettel várunk minden kedves éreklődőt ezekre az alkalmakra!

Minden nap 20 perccel az istentisztelet előtt a Felszögből és az Alsözögből felveszi egy autó az időseket, betegeket.

LIBERALIZÁLTÁK A VILAMOSENERGIA PIACOT

Teljesen liberalizálták január 1-től a romániai villamosenergia-piacot, ami azt jelenti, hogy a fogyasztók már nem az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság (ANRE) által rögzített árakat fizetik, hanem azt, amely nekik a leginkább megfelel, amelyet – miután összehasonlították a különböző forgalmazók ajánlatait a szabadpiacról választottak.

Két lehetőségük van: vagy nem tesznek semmit, és akkor érvényben marad korábbi szerződésük, így automatikusan az egyetemes szolgáltatásnak nevezett árakat fizetik, amelyek 13-26 százalékkal magasabbak lesznek mint eddig, vagy új szerződést kötnek a szabad piacon.

Az ANRE honlapján találunk egy alkalmazást, amely – ha beírunk néhány adatot – az ár növekvő sorrendjében listázza a környékünkön található forgalmazók ajánlatait

Fontos tudni, hogy aki semmit nem tesz, aki nem vált forgalmazót, az sem marad villamos energia nélkül. Előírás az is, hogy a 2021. február 1-je előtt megkötött új szerződések 2020. január 1-től lépnek életbe. Az energiaár-szabályozó hatóság

(ANRE) elfogadott 5-ös számú rendelete értelmében június 30-ig azoknak a fogyasztóknak, akik nem kötöttek szabadpiaci szerződést, az aktuális szolgáltatójuk a legalacsonyabb tarifájával fogja számlázni az áramot. Az ANRE a szerződéskötés egyszerűsítéséről is intézkedett.

A szolgáltatók az év első felében, minden egyes számla mellé kötelesek mellékelni egy tájékoztatást a szabadpiacra való áttárlásról és egy formanyomtatványt valamennyi piaci szereplő érvényes árajánlatairól. A fogyasztó kiválaszthatja a számára legmegfelelőbbet, s a kitöltött nyomtatványnak az aktuális szolgáltatóhoz való visszajuttatása egyenértékű az új szerződés megkötésével. Ez 5 nappal azután lép életbe, hogy a szolgáltató megkapta a kitöltött és aláírt nyomtatványt.

Ezzel párhuzamosan a legnagyobb lakossági szolgáltató, a 3,2 millió lakossági klienssel rendelkező Electrica bejelentette, hogy augusztus 31-ig árendeményt ad azon, szabadpiaci szerződéssel még nem rendelkező fogyasztóknak, akik a vállalattal kötnek ilyen szerződést.

KOMPOSZT TÖRVÉNY

2021. január elsején érvénybe lépett az úgynevezett komposztörvény: e szerint az új év elejétől kötelező a komposztálás a lakosság számára, a szelektív gyűjtés elmulasztásáért pedig pénzbírság jár. Országos tájékoztatásról egyelőre szó sincsen, a kidolgozásért és érvényesítésért pedig a helyi önkormányzatokat teszik felelőssé.

Tavaly nyáron átment a parlamenten, ki is hirdették, tehát 2021. január elsejétől érvényes a 2020/181-es számú törvény, amelyről zömmel csak a környezetvédő civil szervezetek és a szakágban dolgozó cégek hallottak. Pedig a jogszabály a lakosság számára teszi kötelezővé a lebomló háztartási hulladék komposztálását: az európai uniós normákra épülő törvény szerint minden háztartásban külön kell gyűjteni a hulladék komposztálható részét. Romániában egyébként jelenleg a hulladékok mindössze mintegy 14 százalékát hasznosítják újra, holott az uniós elvárás szerint ennek a mértéke már el kellett volna érje az 50 százalékot. Az így keletkező komposztot egyébként – minőségüktől függően – három kategóriába osztályoznak, és többnyire a mezőgazdaságban hasznosítanak. Helyileg kell kidolgozni és betartatni. A törvényhozók a jogszabály alkalmazását a helyi

közigazgatásra ruházták át, ellenben a kidolgozásban, gyakorlatba ültetésben nem sok foglalkodót nyújtanak: mindenkinek magának kell kitalálni a módszert. Kibédén már 2014-ben elkezdődött az úgynevezett komposzt program, 314 háztartás kapott komposztáló dobozt. Nagyon fontos, hogy az olyan anyagokat, amelyek felbomlanak (zöldségfélék levél- és szárrészei, gyümölcsmaradék, kerti növénymaradék) ne tegyük a háztartási szemétkébe, hanem külön tároljuk, komposztáljuk, majd idővel újrahasznosítjuk mint szerves trágyát.

A törvény sürgetésének háttérben az áll, hogy az Európai Unió akár napi 200 ezer eurónyi büntetés kifizetésére is kötelezheti Romániát a hulladékgazdálkodási infrastruktúra kialakításának elmulasztásáért.

Az alábbiakban röviden ismertetjük, hogyan készül a komposzt:

A komposztok alapanyagai különböző szerves hulladékok, amelyeket megfelelő adalékokkal kiegészítve kezelnek.

A kezelés lényege a kiinduló anyagok többszöri átkeverése, szellőztetése, nedvesítése, ezáltal a szerves anyag lebomlik, és homogén, földszínű, morzsalékos végtermék keletkezik.

A komposztok a kiindulási anyagoktól és kezeléstől függően változatos összetételűek lehetnek. Különböző, könnyen bomló szerves anyagokból készülhetnek:

- gazdaságon belüli vagy konzervipari hulladékokból (pl. zöldségfélék levél- és szárrészei),
- istállótrágyából, tőzeggel felitatott hígtrágyából és tőzeges fekaltrágyából,
- városi szemétből és kommunális eredetű szennyvíziszapokból, valamint ipari melléktermékekből.

A szerves anyag gyors lebontását hulladékok felhasználásakor azzal segítik elő, hogy a kiindulási anyagokat lazán tárolják, többször átkeverik, vagyis aerob feltételeket biztosítanak. Az oxidáció megakadályozza a kellemetlen rothadási folyamatokat. Adalékként talajt és esetenként finom eloszlású kalcium-karbonátot (pl. cukorgyári mésziszapot) is adnak a komposzthoz. A komposzt kb. egy év alatt beérik, ilyenkor már nem ismerhető fel benne a kiindulási anyagok szerkezete.

Az istállótrágya komposztálásakor hasonlóan járnak el. Az istállótrágyát és a komposzt földet (többnyire agyaggal rétegezve) rétegesen rakják fel. Az istállótrágya komposztálása során kicsi a nitrogénvesztés, és jó minőségű szerves anyag képződik.

A tőzeg nagy adszorpciós képessége és baktericid hatása lehetővé teszi, hogy a komposztáláshoz különböző, kellemetlen szagú és rothadást előidéző alapanyagokat is felhasználjanak. A komposztokat elsősorban kertészetekben használják fel.

KIBÉDI HARANGOK TÖRTÉNETE

„A ma is toronyban lévő harangok rövid története a következő: a háború alatt 1944-ben egyik harangot igénybe vették hadi célra. 1950-ben virágvasárnapján az árva harang is megrepedt, elnémult. Marosvásárhelyen megrepedt, de ez nem segít a beteg harangon. 1956-ban a bukaresti Dumitrescu cég önti újra kipótolva 500 kilósra és ugyanazon év szeptember 23-án Dávid Gyula püspökhelyettes felszenteli. 1966 november végén egy ifjú házaspár 50 lejt ad a harangalapra. Ez a kicsi kovász lesz elindítója az új harang beszerzési tervének. 1967. márciusában mondja ki a presbitérium, hogy 4 osztályba osztva róják ki a beszerzendő harang árát, de a lelkipásztor azt javasolja, hogy bízzák teljesen a hívek önkéntes jótetszésére, szívére.

A gyűjtés 1967. áprilisában megindul és 1968. őszen haza is hozzák Kolozsvárról a 432 kilós új harangot, melynek felirata: „Erős várunk nekünk az Isten!” A kibédi református hívek adakozásából 1968.- Harangszentelés D. Nagy Gyula püspök úr végzi a templomot teljesen megtöltő gyülekezet előtt november 24-én.” (Péterfy László Kibéd és egyháza, 193. oldal)

Az 500 kilós nagyharang 55 évnyi szolgálat után 2011-ben elhasadt. Ennek oka, hogy az ütő egy helyre ütött annyi éven keresztül. A hívek adományából Marosvásárhelyen újraöntették még abban az évben. A szentelésre folyó év augusztusában került sor, amelyet Geréb Attila kibédi születésű nyugalmazott lelkész végzett.

Madaras Sándor – Prázsmári Krisztina